

Lokal undervisningsplan Social- og sundheds- hjælperuddannelsen

Gældende pr. 1. januar 2022

Social- og
Sundhedsskolen
Fredericia · Vejle · Horsens

Indhold

Indledning.....	2
Mål for undervisningen	2
Uddannelsens formål og kompetencemål	2
Evaluering og bedømmelse	3
Løbende og afsluttende evaluering.....	3
Højere niveau	3
Bedømmelsesgrundlag og kriterier	4
Indhold i undervisningen.....	5
Uddannelsens varighed og struktur	5
Helhedsorientering og praksisrelateret.....	5
Differentiering	5
Tværfaglighed – uddannelses fag og valgfag.....	6
Valgfag	6
Planlagt fagligt indhold i skoleperioderne.....	6
Skoleperiode 1	6
Skoleperiode 2	8

Indledning

Uddannelse:	Social- og sundhedshjælper (SSH)
Varighed:	2 år og 2 mdr. (inklusive grundforløb)
Love og regler:	Se gældende bekendtgørelser og uddannelsesordninger for de enkelte holds optag, hvor I finder information om uddannelsernes mål, indhold og prøveregler.

Mål for undervisningen

Undervisningen tager udgangspunkt i uddannelsens faglige mål, der fremgår i uddannelsens uddannelsesspecifikke fag, grundfag og valgfag, som kan ses ved at følge links indsat i LUP ´ens indledning.

Undervisningsplanen er gældende for alle elever, der påbegynder SSH-uddannelsen.

Uddannelsens formål og kompetencemål

Social- og sundhedshjælperuddannelsen har som overordnet formål, at eleverne gennem skoleundervisning og oplæringsforløb opnår viden og færdigheder inden for følgende overordnede kompetenceområde: Professionel omsorg, pleje og praktisk hjælp i et rehabiliterende perspektiv inden for det primærkommunale område.

Endvidere har social- og sundhedshjælperuddannelsen følgende kompetencemål:

- 1) Eleven kan selvstændigt og i tværfagligt samarbejde udøve arbejdet som social- og sundhedshjælper i overensstemmelse med de etiske og lovmæssige regler, der følger med ansvaret som fag- og myndighedsperson og i overensstemmelse med de fastlagte kvalitetsstandarder herunder beskrivelser af serviceniveau, der gælder for social- og sundhedshjælperens arbejdsområde.
- 2) Eleven kan selvstændigt handle fagligt begrundet på observerede ændringer i borgerens fysiske, psykiske og sociale sundhedstilstand, herunder anvende værktøjer til tidlig opsporing.
- 3) Eleven kan kende forskel på komplekse og ikke komplekse borgerforløb og handle i overensstemmelse med eget kompetenceområde i et professionelt samarbejde.
- 4) Eleven kan selvstændigt udføre praktisk og personlig hjælp, omsorg og pleje til borgere ud fra en rehabiliterende tilgang.
- 5) Eleven kan i samarbejde med borgeren understøtte struktur og sammenhæng i borgerens hverdag.
- 6) Eleven kan i det rehabiliterende arbejde understøtte borgeren i intellektuelle, sociale, kulturelle, fysiske og kreative aktiviteter med respekt for borgerens ressourcer og selvbestemmelsesret herunder inddrage pårørende.
- 7) Eleven kan selvstændigt og i samarbejde med borgeren og dennes pårørende arbejde sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende i udførelsen af de planlagte opgaver.
- 8) Eleven kan selvstændigt og i samarbejde med andre identificere, planlægge, udføre og evaluere sine arbejdsopgaver og arbejdsprocesser ud fra fastlagte kvalitetsstandarder og beskrivelser af serviceniveau.
- 9) Eleven kan arbejde motiverende og anvende kommunikation som et redskab til at skabe et professionelt og tværfagligt handlerum samt til at skabe et konfliktdæmpende og voldsforebyggende miljø.
- 10) Eleven kan fagligt dokumentere sin opgavevaretagelse i relevante dokumentationssystemer og handle i overensstemmelse med regler om oplysnings- og tavshedspligt.
- 11) Eleven kan selvstændigt anvende relevant velfærdsteknologi og digitale hjælpemidler.
- 12) Eleven kan selvstændigt anvende hygiejniske retningslinjer for afbrydelse af smitteveje.

13) Eleven kan selvstændigt og i samarbejde med andre udvikle et godt psykisk og fysisk arbejdsmiljø.

Evaluering og bedømmelse

Løbende og afsluttende evaluering

Eleven skal gennem uddannelsen udvikle erhvervsfaglige kompetencer med henblik på at varetage jobfunktioner inden for sundhedsvæsenet i et arbejdsliv, hvor forandring, omstilling, udvikling og fortsat læring er et vilkår.

Erhvervsfaglig kompetence opnås gennem en kombination af viden, færdigheder, faglige vurderinger og etiske overvejelser, der sætter eleven i stand til at handle professionelt inden for det kompetenceområde, uddannelsen retter sig mod.

Eleven vurderes til sidst ud fra præstationsstandarden "avanceret" eller "ekspert" i de uddannelsesspecifikke fag. De valgfri uddannelsesspecifikke fag vurderes ud fra præstationsstandarden "avanceret" (se: [Taxonomivejledning](#)).

Højere niveau

Elever på SSH har mulighed for at gennemføre undervisning i et uddannelsesspecifikt fag på højere niveau (ekspert niveau) end det obligatoriske (avanceret niveau). Skoleperioderne har ikke længere varighed på trods af højere niveau.

Elever der ønsker at følge fag på højere niveau, vælger dette i forbindelse med opstart på uddannelsen eller senere i uddannelsen.

Elever der vælger fag på højere niveau, skal have vilje og motivation til at yde en særlig indsats.

At arbejde på ekspert niveau vil sige:

- At eleven argumenterer for valgte løsninger af opståede problemer.
- At eleven bruger allerede opnåede kompetencer i en ny kontekst.
- At eleven arbejder med overblik og deltager i arbejdspladsens innovative processer.
- At eleven vurderer og begrundet behovet for forbedringer af arbejdsprocesser.
- At eleven kommunikerer sin faglighed i relevante sammenhænge.

Oversigt over niveauer i SSH-uddannelsens obligatoriske uddannelsesspecifikke fag

Fag	Avanceret niveau	Ekspert niveau (talentspor)	Varighed
Social- og sundhedshjælperens rolle	X		2 ½
Mødet med borgeren	X		3
Personlig hjælp, omsorg og pleje	X		4
Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering	X	X	4 1/2

Evalueringsplan

Alle fag og kompetencemål skal til slut i uddannelsen nås på avanceret eller ekspert niveau og i skoleperioderne sker en formativ evaluering af elevernes standpunkter med henblik på vejledning. Denne evaluering sker på følgende måde:

1. Den løbende evaluering

Denne har til formål at give eleven umiddelbar respons på læringsaktiviteter og samarbejdsadfærd, samtidig medvirke til at udvikle elevens evne til selvevaluering.

Den løbende evaluering foregår dels som et samspil i vejledningssituationerne i dagligdagen og dels som en temaevaluering, hvor eleven, sammen med samarbejdspartnere og undervisere, vurderer sit standpunkt i forhold til egne læringsmål og evalueringskriterierne.

2. Skolevejledning

Denne har til formål at give eleven et indblik i sine foreløbig opnåede kompetencer med henblik på en eventuel revision af den individuelle uddannelsesplan.

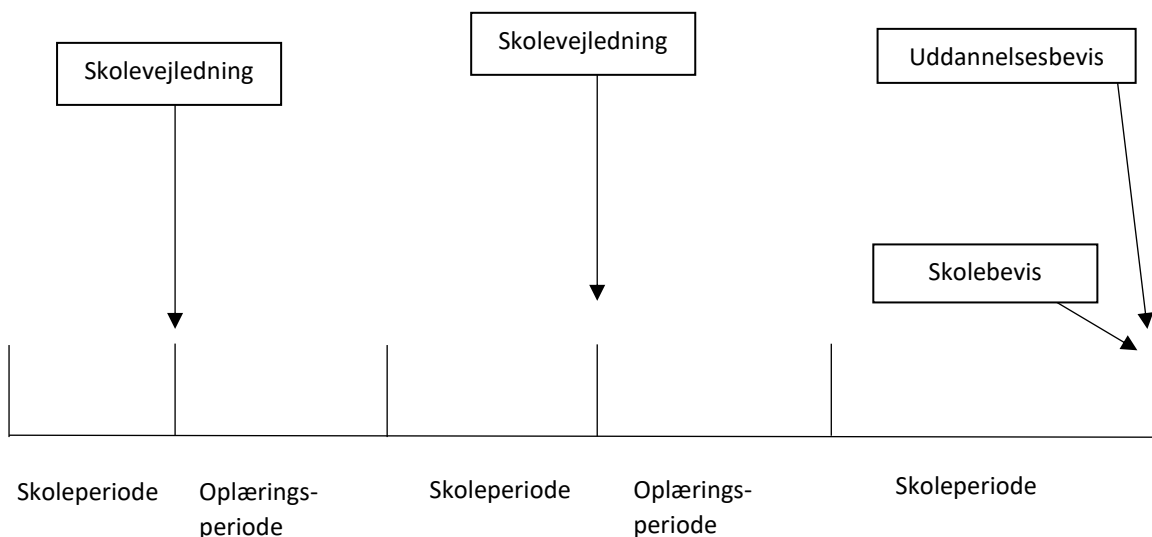
I slutningen af hver skoleperiode vil der blive givet en skolevejledning, der udtrykker elevens standpunkt i form af karakterer i forhold til de fastsatte mål for skoleperioden, og der vil i dialog med eleven ske en vurdering af eventuelle behov for supplerende skoleundervisning eller anden særlig støtte.

Her bedømmes elevens erhvervsfaglige kompetencer. Dette sker ud fra en vurdering af både de faglige og personlige kompetencer.

Den enkelte elevs kompetencer bedømmes ud fra en faglig synsvinkel og med en vurdering af, hvordan eleven formår at reflektere over og beskrive sin deltagelse i erhvervmæssig sammenhæng ud fra de evalueringskriterier, som er beskrevet i den enkelte uddannelses forløbsplan.

Evalueringskriterierne vurderes progressivt gennem uddannelsen i relation til de faglige mål.

Til brug for evaluering af elevens faglige progression i kompetenceudviklingen tages afsæt i taxonomivejledningen

Bedømmelsesgrundlag og kriterier

Eleven skal til prøve i:

- Ét af uddannelsens uddannelsesspecifikke fag (udtrækkes)
- En afsluttende prøve

Har eleven valgt engelsk som valgfag, kan dette også udtrækkes til prøve.

Derudover vil eleven, ved afslutning af undervisningen og senest ved afslutning af uddannelsen, standpunktsbedømmes i de uddannelsesspecifikke fag efter 7-trinsskalaen (afsluttende standpunktsbedømmelse).

De valgfri uddannelsesspecifikke fag bedømmes ”bestået/ikke bestået”.

For at der kan udstedes skolebevis på SSH-uddannelsen, skal eleven have bestået de uddannelsesspecifikke fag. Derudover skal prøven i det uddannelsesspecifikke fag være bestået.

Censor deltager online ved prøver i grundfag og uddannelsesspecifikke fag.

Afsluttende prøve

For at blive indstillet til afsluttende prøve skal eleven have bestået de uddannelsesspecifikke fag, det obligatoriske valgfri uddannelsesspecifikke fag samt bestået prøve i det udtrukne fag. Afsluttende prøve er en mundtlig prøve, som tager udgangspunkt i en praktisk opgave – en case.

Se rammer for prøver på [skolens hjemmeside](#).

Indhold i undervisningen

Uddannelsens varighed og struktur

Social- og sundhedshjælperuddannelsen er en vekseluddannelse med mindst tre skoleperioder og mindst to oplæringsperioder. Skoleundervisningen varer 17 uger.

Se uddannelsens [skole- og oplæringsplan](#), hvor de præcise datoer for ferier, skole- og oplæringsperioder er angivet.

For information om starttidspunkter, adgangskrav og ansøgningsfrister henvises til skolens hjemmeside www.sosufvh.dk

Uddannelsens opbygning

Skoleperiode 1	Oplæring 1	Skoleperiode 2	Oplæring 2	Skoleperiode 3
5 uger	ca. 22 uger	ca. 11 uger	ca. 20 uger	ca. 1 uge

Helhedsorientering og praksisrelateret

Undervisning tilrettelægges med udgangspunkt i praktiske situationer og problemstillinger fra elevens kommende arbejdsområde. Undervisningen i skoleperioden skal understøtte elevens forståelse af sammenhænge og helheder i uddannelsen og derved bidrage til udviklingen af en professionel tilgang til det kompetenceområde, som elevens uddannelse retter sig mod.

Differentiering

Vi ønsker at skabe de bedste vilkår for elevernes læring, det betyder at der i undervisningen er fokus på, at differentiere på struktur, indhold og metode.

[Differentiering i undervisning](#)

Tværfaglighed – uddannelses fag og valgfag

Skoleundervisningen organiseres i temaer, hvor fagene understøtter hinanden. Den tematiske undervisning tager udgangspunkt i praktiske situationer og problemstillinger fra elevens kommende arbejdsområde

Udgangspunktet for den tematiske undervisning er praksisrelaterede situationer, som bearbejdes med henblik på at styrke elevens forståelse af tværfaglige sammenhænge samt udvikling af erhvervsfaglige kompetencer. Den enkelte elev skal have mulighed for at fordybe sig i temaer og emner, der er relevante og eksemplariske for fagområderne.

Elever, der har godskrivning for enkelte uddannelsesspecifikke fag, skal følge den tematiserede undervisning, hvori faget indgår.

Undervisningen på SSH-uddannelsen er bygget op omkring følgende temaer:

- Social- og sundhedshjælperens rolle i professionel omsorg, pleje og praktisk hjælp.
- Social- og sundhedshjælperen mellem praksis og viden
- Social- og sundhedshjælperen som fagperson i det rehabiliterende arbejde

Valgfag

Følgende valgfri uddannelsesspecifikke fag ”samarbejde med borgeren med demens og pårørende” er obligatorisk på skolen.

Eleven skal på SSH-uddannelsen vælge to valgfag. Fagene er placeret i skoleperiode 2.

- Borger med psykisk sygdom
- Engelsk (2 uger)
- Innovation
- Palliation og livskvalitet
- SOSU i Danmark og andre lande
- SOSU-viden og -færdigheder (skills)
- Tysk

Valg af engelsk som valgfag

Engelsk udbydes på niveau E og niveau D. Undervisningen på hvert niveau har varighed på to uger, hvilket vil sige, at elever, som ønsker engelsk, skal bruge begge valgfagsuger for at opnå det ønskede niveau.

Eleven vil som udgangspunkt blive vejledt og motiveret til at vælge engelsk. Dette begrundes i et videreuddannelsesperspektiv for eleven i forhold til social- og sundhedsassistentuddannelsen (engelsk på D- og C-niveau) samt anden videreuddannelse.

Planlagt fagligt indhold i skoleperioderne

Skoleperiode 1

Tema 1	Social- og sundhedshjælperens rolle i professionel omsorg, pleje og praktisk hjælp
Varighed	4 uger
Formål	I temaet vil læringsaktiviteterne rettes mod social- og sundhedshjælperens arbejdsopgaver og kompetenceområde omkring borgeren i sundhedsvæsenet.
Kompetencemål	3, 4 og 12.

<p>Fagmål</p>	<p>Social- og sundhedshjælperens rolle Mål: 1, 2 og 6</p> <p>Mødet med borgeren Mål: 1, 2, 5 og 8</p> <p>Personlig hjælp, omsorg og pleje Mål: 1, 2, 3, 4 og 9</p> <p>Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering Avanceret niveau: Mål: 3, 4, 9 og 10 Ekspertniveau: Mål: 3, 4, 9 og 10</p>
<p>Tilrettelæggelse og metode</p>	<p>Den faglige helhed: casearbejde, som indeholder elementer fra alle obligatoriske uddannelsesspecifikke fag med fokus på, at eleverne nærmer sig en professionel social- og sundhedshjælper rolle gennem anvendelse af teori og opbyggelse af faglige færdigheder i forhold til en genkendelig praksissituation.</p> <p>Der arbejdes med færdighedstræning i plejesituationer, der demonstrerer viden og færdigheder ift. kommunikation, forflytning, plejeopgaver, måltidets betydning samt pligter som sundhedsfaglig person.</p> <p>Uge 1: intro og fokus på at få introduceret de forskellige fag, opsamling af teoretiske begreber samt fokus på den professionelle rolle.</p> <p>Der introduceres til casen der arbejdes med i hele temaet samt temaafslutningen.</p> <p>Casen præsenteres og belyses med teori fra de forskellige fag i undervisningen. Alle teammedlemmer kan præsentere casen.</p> <p>Der bruges flipped learning, vidensbrønd, studiespørgsmål, bibliotek m.m.</p> <p>Uge 4 på baggrund af casen skal eleverne udvælge et fokusområde, arbejde med færdighedstræning og forberede en fremvisning som ved brug af simulation (pre-briefing – scenarie – debriefing).</p> <p>Eleverne bliver således introduceret til simulation som metode og gør sig nogle erfaringer, som vi bygger videre på gennem uddannelsen.</p> <p>Sygeplejeprocessen bruges som arbejdsmetode.</p>
<p>Evaluerings</p>	<p>Der evalueres formativt i forhold til fag mål for temaet.</p> <p>Som afslutning på temaet demonstreres konkrete færdigheder med afsæt i en praktisk opgave. Denne formidles og begrundes teoretisk.</p> <p>Kendetegn ift. evaluering af det fagligt udførte arbejde i temaet. Her lægges særligt vægt på hvor langt eleven er nået ift. kunne anvende viden om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pligter og ansvarsområder • Ernæringsrigtig kost og måltidets betydning • Hygiejniske principper og personlig hygiejne • Plejeopgaver og praktisk hjælp

	<ul style="list-style-type: none"> • Den rehabiliterende tilgang • Forflytningsprincipper • Demens og udadreagerende adfærd • Livshistorie • Magtanvendelse • Menneskets behov <p>Kendetegn ift. arbejdsproces og selvregulering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan har eleven arbejdet med planlægning og gennemførelse af eget arbejde/samarbejde med andre i gruppen? • Hvordan kan eleven vurdere egen indsats hidtil og fremadrettet? <p>Eleven lægger notaterne som portefolie i uddannelsesbogen som dokumentation for elevens indsats i temaet.</p> <p>Evalueringen af temaet skal være formativ ift. eleven og skal sammenlagt med evalueringer fra øvrige temaer føre til en summativ standpunktsbedømmelse (karakter) ved afslutning af uddannelsen.</p>
--	--

Skoleperiode 2

Tema 2	Social- og sundhedshjælperen mellem praksis og viden
Varighed	3 uger
Formål	I temaet vil læringsaktiviteterne rettes mod social- og sundhedshjælperens opgaver i forbindelse med det sundhedsfremmende, rehabiliterende og sygdomsforebyggende arbejde, herunder tidlig opsporing af begyndende sygdom.
Kompetencemål	2, 6 og 7
Fagmål	<p>Social- og sundhedshjælperens rolle Mål: 5 og 8</p> <p>Mødet med borgeren Mål: 1, 6 og 7</p> <p>Personlig hjælp, omsorg og pleje Mål: 3, 5, 6, 7 og 10</p> <p>Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering Avanceret niveau: Mål: 1, 2, 5, 6, 8 og 10 Ekspertniveau: Mål: 1, 2, 5, 6, 8 og 10</p>
Tilrettelæggelse og metode	<p>Den faglige helhed: Gruppemøde</p> <p>Eleverne introduceres til opgaven uge 1 i forlængelse af opsamling på oplæringsforløbet og elevernes dataindsamling.</p> <p>Gruppemødet udspiller sig som en fælles faglig drøftelse om en borger med en af følgende sygdomme: KOL – apoplexi – demens – DM – hjerte - karlidelser – sklerose – parkinson – cancer</p>

	<p>Opgavebeskrivelse:</p> <p>Eleverne skal udtænke og beskrive en borger med en konkret problemstilling med afsæt i den aktuelle sygdom. Denne beskrivelse laves på baggrund af dataindsamlingen eller en af casene fra elevshare og erfaringer fra praksis og den teori eleverne har arbejdet med.</p> <p>Betragtes som repetition.</p> <p>Anvende sygeplejeprocessen – herunder opsætte mål for deres handlingsforslag.</p> <p>Drøfte teoretiske begrundelser for disse handlinger med inddragelse af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • TOBS • Relevante samarbejdspartnere – opgavefordeling • Samarbejde med og inddragelse af netværk • Vejledning om aktivitetstilbud • Dokumentation • Etik i den professionelle omsorg • Motivere og guide borgeren til egenomsorg • Arbejds miljø, hjælpemidler og forflytning <p>Afholde gruppemøde: Eleverne udvælger et af deres opsatte mål med efterfølgende drøftelser af handlinger. Drøftelserne udmunder i en konkret situation der demonstreres med borgeren (simulation).</p> <p>Klassen overværer gruppemødet. Der kan eventuelt udpeges en opponentergruppe som involveres i debriefing.</p>
<p>Evaluering</p>	<p>Temaet afsluttes med et gruppemøde (simulation) hvor den enkelte elev i et gruppesamarbejde demonstrerer tilegnelse af faglig viden og anvendelse heraf samt evne til refleksion.</p> <p>Kendetegn ift. evaluering af det fagligt udførte arbejde i temaet. Her lægges særligt vægt på hvor langt eleven er nået ift. at kunne anvende viden om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ændringer i borgerens fysiske, psykiske og sociale sundhedstilstand og funktionsniveau • værktøjer til tidlig opsporing i samarbejde med relevante samarbejdspartnere • den rehabiliterende tilgang • relevante lokale ydelseskataloger og kvalitetsstandarder • borgerens selvbestemmelsesret i eget liv • tilrettelæggelse af arbejde • arbejdsmiljø og ergonomi <p>Kendetegn ift. arbejdsproces og selvregulering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan har eleven arbejdet med planlægning og gennemførelse af eget arbejde/samarbejde med andre i gruppen? • Hvordan kan eleven vurdere egen indsats hidtil og fremadrettet? <p>Eleven lægger notaterne som porte folie i uddannelsesbogen som dokumentation for elevens indsats i temaet.</p> <p>Evalueringen af temaet skal være formativ ift. eleven og skal sammenlagt med evalueringer fra øvrige temaer føre til en summativ standpunktsbedømmelse (karakter) ved afslutning af uddannelsen.</p>

Tema 3	Social- og sundhedshjælperen som fagperson i det rehabiliterende arbejde
Varighed	3 uger
Formål	I temaet vil læringsaktiviteterne rettes mod den selvstændige social- og sundhedshjælper i det tværprofessionelle rehabiliterende arbejde, der tilrettelægges, så borgeren oplever sammenhæng og struktur i hverdagen i overensstemmelse med kvalitetsstandarder, velfærdsteknologiske løsninger og arbejdsmiljø.
Kompetencemål	1, 5, 8, 9, 10, 11 og 13
Fagmål	<p>Social- og sundhedshjælperens rolle Mål: 3, 4 og 6</p> <p>Mødet med borgeren Mål: 1, 2, 3 og 4</p> <p>Personlig hjælp, omsorg og pleje Mål: 8 og 11</p> <p>Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering Avanceret niveau: Mål: 7, 10 og 11 Ekspertniveau: Mål: 7, 10 og 11</p>
Tilrettelæggelse og metode	<p>Den faglige helhed: Med udgangspunkt i en case øves metoder til afsluttende prøve og faglige kompetencer som selvstændig social- og sundhedshjælper. Der arbejdes i grupper efter arbejdsmodellen.</p> <p>Gruppen starter med at identificere og prioritere 1 til 2 problemstillinger. Dernæst findes relevante ressourcer hos borgeren. Problemstillingerne skal begrundes med teoretisk viden (pre-briefing). Herefter udarbejdes mål og handlingsforslag, hvori borgerens ressourcer inddrages og styrkes. Handlingen (scenariet) gennemføres og filmes (varighed ca. 5-7 min.).</p> <p>Formidlingen skal være en præsentation af de begrundede problemstillinger (ca. 7-8 min.) og fremvisning af film (ca. 5-7 min.).</p> <p>Herefter refleksion over: Hvad så vi? Hvad tænkte vi? Hvad gjorde vi? Hvorfor gjorde vi sådan? hvad kunne vi ellers have gjort?</p> <p>Omdrejningspunktet for formidlingen er refleksionen (debriefing ca. 15 min.).</p> <p>Tidsangivelserne tilpasses muligheder og klassens størrelse (25-25-50%).</p>
Evaluerings	<p>Temaet afsluttes med præsentation af handlingsforslag via filmoptagelse og mundtlig fremlæggelse og refleksion.</p> <p>Kendetegn ift. evaluering af det fagligt udførte arbejde i temaet. Her lægges særligt vægt på hvor langt eleven er nået ift. at kunne anvende viden om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • social- og sundhedshjælperen som fag- og myndighedsperson • borgerens målrettede rehabiliteringsforløb og mestring af hverdagslivet • pleje- og træningsplaner ud fra et helhedsorienteret perspektiv

	<ul style="list-style-type: none"> • etiske dilemmaer og menneskesyn i den professionelle omsorg • egen og andres kulturer • professionel kommunikation med borgeren, pårørende og tværfaglige samarbejdspartnere • dokumentation og utilsigtede hændelser • arbejdsmiljø og ergonomi samt velfærdsteknologi • det digitale Danmark <p>Kendetegn ift. arbejdsproces og selvregulering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan har eleven arbejdet med planlægning og gennemførelse af eget arbejde/samarbejde med andre i gruppen? • Hvordan kan eleven vurdere egen indsats hidtil og fremadrettet? <p>Eleven lægger notaterne som porte folie i uddannelsesbogen som dokumentation for elevens indsats i temaet.</p> <p>Evalueringen af temaet skal være formativ ift. eleven og skal sammenlagt med evalueringer fra øvrige temaer føre til en summativ standpunktsbedømmelse (karakter) ved afslutning af uddannelsen.</p>
--	--

I skoleperiode 2 vælges to valgfag ud af følgende:

Valgfag	Innovation
Varighed	1 uge 18 lektioner med underviser 5 lektioner med selvstudie
Formål	At eleverne kan bidrage med udvikling af innovative løsninger i den daglige praksis.
Fagmål	<ul style="list-style-type: none"> • at få kendskab til innovation som begreb • at få kendskab til og mulighed for at afprøve innovative metoder, som kan bruges under og efter uddannelsen • at blive bevidst om egne kompetencer, holdninger og handlemuligheder i forbindelse med udviklingsarbejdet på skolen og i praksis.
Indhold	<p>Indholdet lægger op til, at innovation skaber noget nyt, giver værdi og sætter fokus på muligheder for forandringer og implementering af idéer.</p> <p>Rammerne for innovationsprocessen er, at udviklingen sker i forhold til pårørende, kollega, borger eller egen læringsproces.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indledning, begrebsafklaring, opstart og ideskabelse • Udvælgelse af idé • Konzeptudvikling og beskrivelse af ide • Gruppearbejde: konceptudvikling og hvad skal der til for at implementere ideen i virkeligheden? • Finpudsning af konceptet • Fremvisning af ide og evaluering
Tilrettelæggelse og metode	<ul style="list-style-type: none"> • Oplæg • Samarbejdsøvelser

	<ul style="list-style-type: none"> • Procesøvelser • Gruppearbejde – fra virkelighed til idé til virkelighed • Viden-søgning
Evalueringsform	Eleverne skal fremvise deres ideer, suppleret med faglige overvejelser.
Evalueringskriterier	<p>Elevens aktivitet i ugens forløb, i form af deltagelse i gruppearbejde, øvelser, videns søgning og fremvisning af ideer og løsninger.</p> <p>Tovholder vurderer elevens aktivitet i forhold til fagmålene.</p> <p>Elevens selvevaluering med fokus på: Er ideen noget, der kan bruges? Hvordan har det været for gruppen at arbejde med ideen? Hvad var svært? Hvad var let? Hvad var det bedste, og hvad var det værste?</p>
Bedømmelsesform	Gennemført / ikke gennemført (GE / IG)
Forslag til materialer	

Valgfag	SOSU i Danmark og andre lande
Varighed	1 uge (18 moduler)
Formål	<p>At eleverne kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • indhente viden om og reflektere over SOSU andre steder i forskellige kulturer • styrke opfattelse af personlig og faglig identitet i mødet med andre kulturer og samfundsforhold • styrke bevidsthed og refleksioner over samfundsforhold – kultur og opbygning (muligheder og rettigheder) • arbejde med fagmål i ny kontekst • træne/øve sproglige færdigheder • få indblik i hvordan uddannelser tilrettelægges og gennemføres både nationalt og internationalt
Fagmål	<p>At eleverne får kendskab til kulturelle værdier og normer, der har betydning for social og sundhedshjælperens udførelse af omsorg og pleje hos borgeren fra forskellige kulturer.</p> <p>At eleverne får indsigt i hvilke betydning deres egne værdier og normer har i mødet med en borger fra en anden kultur.</p> <p>Fagmål udarbejdes når det konkrete forløb foreligger, da valgfaget bliver meget forskelligt ift. om der laves eTwinning med base fra skolen, studiebesøg nationalt eller internationalt. Eksempelvis - hvis metoden er eTwinning eller studietur - så skal der være et mål for at træne/øve sproglige færdigheder.</p>

Indhold	<p>Indholdet kan variere alt efter hvilken model, der vælges:</p> <ul style="list-style-type: none"> • På skolen kan der arbejdes med eTwinning, hvor man f.eks kan samarbejde om en opgave med en skole i et andet europæisk land. Man skal være opmærksom på, at der er behov for, at man planlægger nogle uger i forvejen. Kontakt Niels Landrok på nil@sosufvh.dk, der kan hjælpe på vej. • National studietur kan eksempelvis indeholde: Besøg i Gjellerup (Århus V) , sundhedscenteret. Kontakt til international Kirke i Kolding Simon Peters Kirke og høre om deres aktiviteter. Kontakt til lokale landes foreninger f.eks. Dansk-Pakistansk forening, Dansk-Grønlandsk forening, for evt. besøg i deres forening. • International studietur: Retningslinjer for ”studieture SSH” studieture og studieophold i udlandet skal følges. Når studieturen tilrettelægges, udvælges fagmål, der vil være relevante for eleverne at arbejde med – kan evt. udarbejdes i lærergrupper. <p>Studieturene skal have en retning, der omhandler uddannelsesrelevante besøg.</p>
Metodebeskrivelse	<p>Som skole giver vi et signal om, at vi gerne vil åbne mod omverdenen, vise større udsyn og bringe dette ind i klasserummene, så eleverne kan tage erfaringerne og viden med til videre refleksioner i uddannelsesforløbet (f. eks. i elevers projektarbejde og eller oplæringsforløb). Vi vil gerne bevare kontinuiteten i skoleforløbene og undgå, at studieturen ligger vilkårligt ift. elevernes uddannelse. Vi vil gerne give alle elever lige faglige mulighed for at deltage, der sker ikke en udvælgelse af fagligt stærke elever og der bliver ikke faglige forhold eleven selv skal indhente senere.</p> <p>Praktisk ramme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skal planlægges på tværs af afdelinger gerne et år frem af hensyn til aftaler ift. til fagligt indhold og elevers egenbetaling. Elever orienteres om den forventede egenbetaling forud for valg. Forudsætter at eleverne vælger valgfag ved skolestart. Ved internationale studieture følges retningslinjer for ”studieture SSH: studieture og studieophold i udlandet. • Kan planlægges med base fra skolen, nationalt og internationalt • Ugens forløb inkluderer, at eleverne forbereder, gennemfører og afslutter besøget (besøgene) i løbet af ugen. • Der udvælges en underviser fra hvert niveau fra skolens afd. der indbyrdes koordinerer og tager ansvar for planlægning og gennemførelse af indholdet af valgfaget • Samarbejde med de internationale koordinatore.
Evalueringsform	<p>Ved arbejde på skolen: Fremlæggelse, der viser fagets mål. Der kan holdes oplæg, evt. med billeder / små film, hvis man som gruppe har været på besøg uden for skolen. Evt. som markedsplads.</p> <p>Ved studietur: Der holdes oplæg på afdelingerne med henblik på vidensdeling. Ved internationale studieture følges retningslinjer for ”Studieture SSH: Studieture og studieophold i udlandet”.</p>
Evalueringskriterier	<p>At eleverne under forløbet forholder sig til egen rolle i et aktivt og fagligt udviklende læringsforløb. At eleverne i deres fremlæggelse opfylder de formulerede fagmål.</p>
Bedømmelsesform	<p>Gennemført / ikke gennemført (GE / IG)</p>

Forslag til materialer	
-------------------------------	--

Engelsk SSH niveau E og D	
Formål: Formålet med området er, at eleven forstår talt og skrevet engelsk ud fra udvalgte emner, arbejder med at udtrykke sig mundtligt og deltage i samtaler og at anvende og bearbejde viden skriftligt. Eleven skal til dette arbejde kunne anvende multimediale medier, dvs. ord, billeder, film, animation og lyd til at kommunikere mundtligt og skriftligt.	
Fagmål Kommunikation:	
Niveau E 1. Forstå hovedindholdet af talt fremmedsprog om udvalgte emner, 2. forstå hovedindholdet af skrevne fremmedsproglige tekster om udvalgte emner, 3. udtrykke sig mundtligt med en vis præcision i et sammenhængende sprog med afgrænset ordforråd inden for udvalgte afgrænsede emner, 4. redegøre mundtligt for indholdet af de væsentlige informationer i udvalgte teksttyper, 5. redegøre for et forberedt stofområde, 6. deltage i samtaler og diskutere alsidige emner, 7. udtrykke sig skriftligt med præcision og i et sammenhængende sprog tilpasset emner og kontekster, 8. anvende og bearbejde viden og informationer skriftligt inden for alsidige emner, tekster og situationer og 9. anvende multimodale medier til at kommunikere selvstændigt mundtligt og skriftligt.	Niveau D 1. Forstå indholdet af talt fremmedsprog om alsidige emner, 2. forstå indholdet af skrevne fremmedsproglige tekster om alsidige emner, 3. udtrykke sig mundtligt med udtalt præcision i et sammenhængende sprog med alsidigt ordforråd inden for varierede emner, 4. redegøre mundtligt for indholdet af de væsentlige informationer i forskellige teksttyper, 5. redegøre for, forklare og uddybe et forberedt stofområde, 6. deltage aktivt i samtaler og diskutere alsidige og specifikke emner, 7. udtrykke sig skriftligt med præcision og i et sammenhængende sprog tilpasset alsidige emner og kontekster, 8. anvende, bearbejde og kommentere viden og informationer skriftligt inden for alsidige emner, tekster og situationer og 9. anvende multimodale medier, til at kommunikere mundtligt med sikkerhed.
Fagmål Kommunikationsstrategier:	
Niveau F og E 1. Afprøve og anvende enkle lytte- og læsestrategier hensigtsmæssigt i forhold til teksttype, situation og formål, 2. afprøve og anvende hensigtsmæssige kommunikationsstrategier, herunder bruge omskrivninger, overbegreber og synonymer, 3. afprøve og anvende skrivestrategier efter skriveformål, herunder afprøve og anvende viden om skriveprocessens faser, 4. afprøve og anvende fagets hjælpemidler, hensigtsmæssigt til oversættelse, stavning, ordforråd,	Niveau D og C 1. Selvstændigt vælge og anvende lytte- og læsestrategier hensigtsmæssigt i forhold til teksttype, situation og formål, 2. selvstændigt vælge hensigtsmæssige kommunikationsstrategier, herunder bruge omskrivninger, overbegreber og synonymer, 3. selvstændigt vælge skrivestrategier efter skriveformål, herunder anvende viden om skriveprocessens faser, 4. selvstændigt anvende fagets hjælpemidler hensigtsmæssigt til oversættelse, stavning, ordforråd, grammatik, stavekontrol, ordbogsopslag, kildesøgning og tekstproduktion og

grammatik, stavekontrol, ordbogsopslag, kildesøgning, tekstproduktion og 5. afprøve og anvende informationer og kilder, selvstændigt og kritisk.	5. selvstændigt anvende informationer og kilder kritisk.
Fagmål Sprogbrug og sprogtilegnelse:	
Niveau E 1. Anvende et præcist og afgrænset ordforråd inden for udvalgte emner, 2. udtale fremmedsproget klart, tydeligt og præcist med et afgrænset og veldefineret ordforråd inden for udvalgte emner og i udvalgte situationer, 3. tale og skrive fremmedsproget, så centrale grammatiske regler med betydning for hensigtsmæssig og effektiv kommunikation følges og 4. anvende væsentlige og grundlæggende regler for opbygning af tekster med sans for struktur og sammenhæng inden for relevante genrer, tekster og medie i erhverv, uddannelse og samfund samt personlige og almene forhold.	Niveau D 1. Anvende et præcist og alsidigt ordforråd inden for relevante emner, 2. udtale fremmedsproget klart, tydeligt og præcist med et alsidigt ordforråd inden for varierede emner og kontekster, 3. tale og skrive fremmedsproget så grammatiske regler med betydning for hensigtsmæssig og effektiv kommunikation følges med sans for sprogbrug og 4. anvende væsentlige regler for opbygning af tekster med sans for struktur og sammenhæng inden for relevante genrer, tekster og medier i erhverv, uddannelse og samfund samt almene og personlige forhold.
Fagmål Kultur- og samfundsforhold:	
Niveau E 1. Opnå og anvende viden om adfærd, normer og værdier hos brugere af fremmedsproget i erhverv, samfund og i personlige og almene sammenhænge, 2. drage sammenligninger og genkende forskelle mellem egen kultur og andres kultur og 3. anvende viden om erhverv, kultur og samfund i kontakten med mennesker, der bruger fremmedsproget som modersmål eller som internationalt kommunikationsmiddel.	Niveau D 1. Opnå, anvende og redegøre for viden om adfærd, normer og værdier hos brugere af fremmedsproget i erhverv, samfund og i personlige og almene sammenhænge, 2. drage sammenligninger og redegøre for forskelle mellem egen kultur og andres kultur og 3. selvstændigt anvende viden om erhverv, kultur og samfund i kontakten med mennesker, der bruger fremmedsproget som modersmål eller som internationalt kommunikationsmiddel.
Indhold: Der arbejdes ud fra det udvidede tekstbegreb. Tekstvalget omfatter således både fiktion, faktion, billeder og digitale teksttyper f.eks. noveller, blog, avis- og fagbladsartikler samt dokumentarfilm, kort- og spillefilm. Tekstvalget foretages efter teksternes relevans i forhold til elevens forudsætninger og valg af erhvervsfagligt hovedområde, samt ud fra deres aktualitet og relevans. Der vil på dette område også være fokus på proces- og erhvervs-kommunikativ kommunikation. Emner: SOSU E niveau <ul style="list-style-type: none"> • Professional relations • The work place • Body and health • Food and nutrition SOSU D niveau <ul style="list-style-type: none"> • Staying active • Diseases, symptoms and care • A difficult mind • Multiculturalism 	

<p>Metodebeskrivelse: Fagets omdrejningspunkt er de kulturelle og kommunikative kompetencer: at tale, at samtale, at lytte, at læse og at skrive. Der arbejdes ud fra oplæg og vejledning, gruppearbejde og selvstændigt arbejde bl.a. analyse og fortolkning af relevante tekster.</p>
<p>Evalueringsform: Standpunktsvurdering Feedback på mundtlige præstationer, skriftlige afleveringsopgaver samt fremlæggelser i klassen. Afsluttende prøve Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af elevens selvvalgte emne samt en ukendt opgave, udarbejdet af den prøveafholdende skole. Den ukendte opgave tildeles ved lodtrækning. De ukendte opgaver og det materiale, der indgår som grundlag for prøven, skal tilsammen dække de væsentlige faglige mål, som skolen har udvalgt til prøven. De ukendte opgaver samt en fortegnelse over tekster i elevernes selvvalgte emne sendes til censor forud for prøvens afholdelse. Der gives mindst 30 minutters forberedelsestid. Forberedelsestidens varighed tilpasses de ukendte opgavers omfang. Skolen fastsætter forberedelsestidens varighed i skolens undervisningsplan. Eksaminationen af den enkelte elev varer ca. 30 minutter, inklusive votering.</p>
<p>Evalueringskriterier: Standpunktsvurdering Elevens deltagelse mundtligt og skriftligt i undervisningen, elevens skriftlige afleveringer samt tilstedeværelse i undervisningen. Afsluttende prøve Eksaminationen er todelt. Første del består af elevens præsentation og fremlæggelse af selvvalgt emne suppleret med uddybende spørgsmål fra eksaminator. Anden del former sig som en samtale mellem elev og eksaminator om den ukendte opgave. Elevens præstation helhedsbedømmes. Eksaminationsgrundlaget ved prøven udgøres af skolens prøvespørgsmål og opgaver til eleven, af elevens selvvalgte emne samt af materiale, udarbejdet af eleven i forbindelse med opgaveløsning i forberedelsestiden (prøveform b). Bedømmelsesgrundlaget udgøres af elevens mundtlige præstation ved prøven. I bedømmelsesgrundlaget kan indgå materiale udarbejdet af eleven i forbindelse med opgaveløsning i forberedelsestiden (prøveform b), såfremt dette er fastsat i skolens lokale undervisningsplan.</p>
<p>Litteraturhenvisninger: Undervisningsmaterialet findes på www.eudengelsk.munksgaard.dk</p>

Valgfag	Tysk
Varighed	4 dage = 24 lektioner
Formål	<p>At eleverne tilegner sig de fire kompetencer, som ifølge rapporten <i>Fremtidens Sprogfag</i> (UVM 2003) udgør fremmedsprogenes kernefaglighed</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sprogfag som vindue mod verden 2. Kommunikation med elevrelevante målgrupper 3. Æstetisk forståelse og respons 4. Interkulturel transmission
Fagmål	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven styrker sine færdigheder i at læse, forstå og forholde sig til tyske tekster af almen, samfundsmæssig, erhvervsmæssig og erhvervsfaglig art i forhold til det sundhedsfaglige og/eller pædagogiske område • Eleven styrker sine færdigheder i at udtrykke sig mundtligt på tysk,

	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven styrker sine færdigheder i at formulere sig skriftligt om personlige og erhvervsrelaterede forhold i et enkelt sprog • Eleven opnår viden om det tyske sprogs anvendelse i praksis, herunder omgangsformer, normer og sædvaner i tysksprogede områder • Eleven opnår kendskab til almene, samfundsmæssige, erhvervmæssige og erhvervsfaglige forhold i tysksprogede områder og kan perspektivere til egne forhold
Indhold	<p>Eleven vælger selv sit fokusområde for ugens arbejde med udgangspunkt i ovennævnte mål. Det er således et krav, at der i løbet af ugen indgår:</p> <ul style="list-style-type: none"> o skriftlige opgaver o tekstlæsning (kan være både erhvervsrettede artikler, digte, noveller, film, billeder) o mundtlig formidling
Metodebeskrivelse	<p>Oplæg Samtale Gruppearbejde IT og medier Præsentation</p> <p>Der veksles mellem lærerstyrede oplæg, gruppearbejde og individuelle opgaver. I samarbejde med underviseren tilrettelægges et forløb, hvor den enkelte elevs faglige kompetencer og forventninger/ønsker tilgodeses.</p>
Evalueringsform og -kriterier	Når valgfaget er afsluttet vurderer faglærer elevens kompetencer i forhold til de opstillede mål
Bedømmelsesform	Gennemført (GE)/ikke gennemført (IG)

Valgfag	Palliation og livskvalitet
Varighed	I faget vil læringsaktiviteterne omhandle, hvordan social- og sundhedshjælperen kan udføre praktiske opgaver og pleje hos den alvorligt syge og døende borgere i hjemmeplejen og på plejecentre. Eleven skal endvidere arbejde mod at støtte og styrke borgerens livskvalitet i hverdagslivet. Eleven skal være opsøgende og nysgerrig hvordan palliativ pleje udføres i andre kulturer/lande.
Formål	
Fagmål	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eleven kan anvende viden om tværprofessionelle samarbejdspartnere og almen praksis, f.eks. palliative teams, social- og sundhedsassistenter, sygeplejersker, ergo- og fysioterapeuter, psykolog, præst og bedemand til at medvirke i omsorgs- og plejeopgaver ved livets afslutning. 2. Eleven kan anvende viden om livshistorie, livskvalitet, kulturelle, intellektuelle og religiøse behov til selvstændigt at udvise empati og respekt i omsorgs- og plejeopgaver af døende og uheldeligt syge borgere. 3. Eleven kan anvende viden om symptomer og oplevelse af smerter hos borgeren til at observere, dokumentere og videreformidle data til kolleger med kompetence, med henblik på at sikre borgerens lindring af smerter. 4. Eleven kan anvende viden om social- og sundhedshjælperens kompetencer til at varetage almen lindring og omsorg i plejen til borgeren, der er uheldeligt syg og døende samt tage initiativ til at inddrage de pårørende i det palliative forløb.

	<p>5. Eleven kan anvende viden om betydningen af kollegial støtte til at håndtere belastninger og behov for faglige refleksioner, der kan være forbundet med omsorgs- og plejeopgaver hos døende og uhelbredeligt syge borgere.</p> <p>6. At eleven, i respekt for borgerens ressourcer og selvbestemmelsesret, i det rehabiliterende og/eller palliative arbejde, kan understøtte borgeren i intellektuelle, sociale, kulturelle fysiske og kreative aktiviteter, samt være opmærksom på eksistentielle/åndelige behov.</p> <p>7. Eleven får kendskab til kulturelle værdier og normer, som har betydning for social og sundhedshjælperens rolle i det palliative rolle, hos borger med en anden kultur.</p>
Indhold	<p>Social- og sundhedshjælperens ansvar og kompetence Social- og sundhedshjælperens omsorg og pleje i arbejdet med den uhelbredeligt syge og døende borger Samarbejdet med pårørende Smerter og smertetæskel Observation og dokumentation Sorg og krise Den svære samtale Samarbejdspartnere i det palliative forløb Kollegial støtte</p>
Metodebeskrivelse	<p>Oplæg: Mulighed for at inddrage studiebesøg eller gæsteundervisere på skolen. (Fx præst/bedemand Lene Mønster fra Fredericia SSA-uddannet, repræsentant fra palliativt team/hospice, musikerterapeut). Projektarbejde og vejledning. Mulighed for E-twinning (kontakt til sosu skoler i andre lande) Besøg i Gjellerup (Århus V) , sundhedscenteret. Kontakt til international Kirke i Kolding <u>Simon Peters Kirke</u> og høre om deres aktiviteter. Kontakt til lokale landes foreninger f.eks. Dansk-Pakistansk forening, Dansk-Grønlandsk forening, for evt. besøg i deres forening.</p> <p>Anders Lund Madsens 5 små 28minutters film om døende og døde mennesker der hedder: "Du skal dø" - findes på CFU Artikel om "Eksistentielle samtale med ældre mennesker" af forsker (sociolog) Elene Fleischer Besøg i Hannerup Kirke (som er et meget anderledes kirkerum rent fysisk og sanseligt) hvor præsten gerne tager imod og fortæller om erfaringer med mennesker i sorg samt kirkens rolle i forhold til sorg. Simulation til palliation, der ligger et storyboard om "Birgitte har smerter" målrettet SSH</p>
Evalueringsform og -kriterier	<p>Form: Eleverne skal præsentere emne samt viden i relation til fagets mål. Metoder til præsentation: Power Point, udfærdigelse af pjece, plancher, forumspil, igangsætning af debat, film, udstilling mm.</p> <p>Kriterier: At eleven viser ansvar både i forhold til arbejdsproces og det faglige udbytte, relateret til målene (søge og udvælge viden i forhold til emnet, diskutere og relatere den nye viden i</p>

	forholdtil den kommende praksis, og overveje hvad der kan arbejdes videre med) Tovholder vurderer elevens præstation i ugens forløb og ved fremlæggelsen i forhold til aktivitet og opnåelse af mål for faget.
Bedømmelsesform	Bedømmes bestået/ikke bestået